

Kungsbacka kommun
Rektorn vid Särö skola F-3

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Särö skola F-3
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Särö skola F-3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Särö skola F-3 besöktes av Skolinspektionen den 28 januari 2014.

Fakta om skolenheten

Särö skola F-3 ligger i samhället Särö i Kungsbacka kommun. Skolan delar lokaler med Särö skola 4-9. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskolans årskurser 1-3 och fritidshem. Vid tiden för tillsynen har skolan 63 elever i förskoleklass och 180 elever i grundskolan. Eleverna är indelade i fem åldersblandade klasser för elever i förskoleklass och årskurs 1, tre klasser för elever i årskurs 2 och två klasser för elever i årskurs 3. Den pedagogiska personalen är organiserad i tio arbetslag; ett för varje klass med tillhörande fritidshem. Verksamheten leds av en rektor.

Skolan har redovisat lärarnas bedömning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 vid slutet av läsåret 2012/13. Lärarna bedömde att alla elever hade nått kunskapskraven i svenska, matematik, naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen. Skolverkets officiella statistik visar att 81 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i matematik läsåret 2012/13. Samma år nådde alla elever kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i svenska.

Helhetsbedömning

Lärare och elever vid Särö skola F-3 beskriver en undervisning som i stort präglas av att eleverna har inflytande över arbetet utifrån en medvetenhet om kunskapskraven och att lärarna tar hänsyn till elevernas individuella behov och förutsättningar.

Det finns dock brister i skolans kvalitetsarbete. Rektorn måste ta ett större ansvar för att, tillsammans med personalen och eleverna, systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Uppföljningen och analysen av elevernas kunskapsresultat behöver utvecklas så att de täcker samtliga ämnen eleverna får undervisning i. Kvalitetsarbetet behöver också omfatta en systematisk uppföljning och utveckling av arbetet med att förverkliga de nationella målen för skolans värdegrundsarbete. Rektorn måste skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas och dokumenteras så att det blir heltäckande.

Det finns också brister i hur rektorn använder lärarnas behörigheter. Trots att det finns behöriga lärare att tillgå förekommer det att elever i vissa ämnen får undervisning av lärare som saknar legitimation i dessa ämnen.

De elever Skolinspektionen har träffat uppger att de är trygga i skolan. Eleverna vet också vart de kan vända sig om någon elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Tillsynen visar också att rektorn och personalen arbetar mål-inriktat för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det genomförs ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att resultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Rektorn uppger i intervju att det förekommer diskussioner i arbetslagen utifrån elevernas kunskapsresultat. Syftet är att säkerställa resultaten och identifiera framgångsfaktorer. Enligt rektorn fungerar uppföljningen bra när det gäller ämnena svenska och matematik, men inte i till exempel samhällsorienterande

och naturorienterande ämnen. Lärare uppger i intervju att analyserna av elevernas kunskapsresultat är fokuserade på ämnena svenska och matematik. De uppger också att analyserna gäller resultaten på de nationella ämnesproven snarare än elevernas kunskapsutveckling i förhållande till samtliga kunskapskrav.

Enligt rektorn följs resultaten av skolans värdegrundsarbete upp genom brukarenkäter och mätningar av elevernas trygghet. Rektorn uppger vidare att resultaten analyseras genom samtal i personalgruppen men att det inte leder till något systematiskt och dokumenterat utvecklingsarbete i förhållande till de nationella målen. Det sker, enligt rektorn, inte heller någon samlad och systematisk uppföljning av elevhälsans och lärarnas arbete med elever i behov av särskilt stöd. Personal från elevhälsan bekräftar i intervju att det inte sker någon sådan uppföljning.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade kvalitetsarbete i form av "Uppföljning systematiskt kvalitetsarbete läsåret 2012-2013". Dokumentet innehåller bland annat beskrivningar av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen och årskurser. Den analys som presenteras gäller i stor utsträckning resultaten på de nationella proven i svenska och matematik. I det sammanhanget finns också en beskrivning av framgångsfaktorer och vad som ska tas tillvara för att behålla kvaliteten i undervisningen. Vad gäller övriga ämnen finns ingen dokumenterad analys av hur undervisningen har påverkat elevernas kunskapsutveckling. En reflektion som finns uttryckt i det dokumenterade kvalitetsarbetet är att det på skolan finns "en tradition med stort fokus på svenska då det gäller uppföljning av kunskaper". Vad gäller åtgärder för utveckling av verksamheten konstateras att det inte finns "någon anledning till förändringar i arbetet, metoder eller innehåll utifrån resultaten".

Utredningen visar att rektorn inte, i tillräcklig utsträckning, tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet omfattar inte samtliga ämnen som eleverna får undervisning i och innehåller ingen systematisk uppföljning och utveckling av skolans värdegrundsarbete i förhållande till de nationella målen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Personalkompetens**Bedömning**

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning ska bedriva undervisningen.

Motivering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller nämnda krav eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen, under vissa förutsättningar.

Av de uppgifter rektorn har lämnat i samband med tillsynen framgår att det finns legitimerade lärare som undervisar i ämnen som inte omfattas av legitimationen. Det innebär till exempel att det finns elever som får undervisning i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen av en legitimerad lärare som inte har behörighet att undervisa i dessa ämnen. I rektorns redovisning och i intervju med rektorn framkommer också att det finns lärare på skolan som kan tillgodose kravet på behörighet i samtliga klasser och ämnen. Rektorn har inte redovisat några särskilda skäl för att legitimerade lärare ska bedriva undervisning de inte är behöriga för.

Av utredningen framgår att lärarkompetensen vid skolenheten inte till fullo används utifrån lärarnas behörighet och legitimation. Skolan använder i vissa fall legitimerade lärare för undervisning som de inte har behörighet för, trots att det finns lärare med rätt behörighet att tillgå och att det inte finns några andra särskilda skäl med hänsyn till eleverna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13 och 18 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Mona Ericsson och jurist Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Oskar Cliffordson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernars utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.